

JUSTITSMINISTERIET

HØRINGSOVERSIGT

Indhold

Dansk Arbejdsgiverforening	1
Politiforbundet.....	3
Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.....	5
Arbejdsretten	6
Familieretshuset	7
KL.....	8
Ligebehandlingsnævnet.....	9
Rigsrevisionen	10
Østre Landsret	11
Vestre Landsret	12
Dommerforeningen	13
Den Uafhængige Politiklagemyndighed.....	14
Advokatrådet	15
Domstolsstyrelsen	17
Djøf.....	19
Transparency International Denmark.....	21

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 10. januar 2024 09:46
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jeanet Danneberg Jepsen
Ledelsessekretær

Vester Voldgade 113
1552 København V
Direkte +45 33 38 92 76
Mobil +45 29 20 02 76
Mail jdj@da.dk
Web da.dk

Denne mail er tilsigtet en bestemt modtager og kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke den rette modtager, beder vi dig om at orientere os ved at besvare denne mail og derefter slette den. Det er ikke tilladt at beholde, kopiere, videresende eller bruge oplysninger fra denne mail, hvis du ikke er den rette modtager.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 10. januar 2024 09:04
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

The logo for the Danish Ministry of Justice features a yellow crown above the text 'JUSTITSMINISTERIET' in a blue, sans-serif font.

Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

Fra: Jan Hempel <Jan.Hempel@politiforbundet.dk>
Sendt: 10. januar 2024 10:11
Til: fStats- og Menneskeretskontoret (951s17)
Cc: Kenneth Schmidt Rasmussen
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435
Vedhæftede filer: Høringsbrev (generel).pdf; Lovforslag (høringsversion).pdf; Høringsliste.pdf

Til Justitsministeriet.

Politiforbundet har ingen bemærkninger til høringen.

Politiforbundets jr.nr. 2024-00057.

Med venlig hilsen

Jan Hempel
Forbundssekretær

Gammel Kongevej 60, 11. sal
DK-1850 Frederiksberg

Tlf. +45 3345 5965

E-mail mail@politiforbundet.dk

Politiforbundet passer på dine data. Læs mere om vores behandling af dine oplysninger her <https://www.politiforbundet.dk/om-politiforbundet/politiforbundets-dataskyttelsespolitik>

Denne e-mail fra Politiforbundet kan indeholde fortroligt materiale. E-mailen er kun beregnet for ovennævnte modtager(e). Hvis du har modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig venligst kontakte afsenderen og i øvrigt slette e-mailen, inkl. eventuelle kopier og vedhæftede dokumenter. På forhånd tak

Henvendelser kan rettes skriftligt til Politiforbundet. Der kan sendes sikkert til mail@politiforbundet.dk. Det forudsætter dog, at du selv har adgang til at sende fra sikkermail.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 10. januar 2024 09:00

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

<https://url12.mailanyone.net/scanner?m=1rNTYL-0004fR-3F&d=4%7Cmail%2F90%2F1704873600%2F1rNTYL-0004fR->

[3F%7Cin12l%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C659E4F3DD117D8368877D7D71AAC0D8B&o=t.wwwusiwjensmistriikd.te&s=7KigjB19Jopg1p7ic-7qablBpnAhttps://url12.mailanyone.net/scanner?m=1rNTYL-0004fR-3F&d=4%7Cmail%2F90%2F1704873600%2F1rNTYL-0004fR-3F%7Cin12l%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C659E4F3DD117D8368877D7D71AAC0D8B&o=t.wwwusiwjensmistriikd.te&s=7KigjB19Jopg1p7ic-7qablBpnA](https://url12.mailanyone.net/scanner?m=1rNTYL-0004fR-3F&d=4%7Cmail%2F90%2F1704873600%2F1rNTYL-0004fR-3F%7Cin12l%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C659E4F3DD117D8368877D7D71AAC0D8B&o=t.wwwusiwjensmistriikd.te&s=7KigjB19Jopg1p7ic-7qablBpnA)
jm@jm.dk

Fra: Peter Munk Christiansen <PMC@ps.au.dk>
Sendt: 10. januar 2024 15:54
Til: Stats- og Menneskeretskontoret (951s17); Kenneth Schmidt Rasmussen
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Institut for Statskundskab har ingen kommentarer til lovforslaget.
Venlig hilsen

Peter Munk Christiansen
Professor, Department Head
Mobile: +45 3011 5340
Mail: pmc@ps.au.dk
<http://pure.au.dk/portal/en/pmc@ps.au.dk>

Department of Political Science
Aarhus BSS
Aarhus University
Bartholins Allé 7, building 1341
8000 Aarhus C
<http://www.ps.au.dk>

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
AARHUS UNIVERSITY

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 10. januar 2024 09:03
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Arbejdsretten
Sendt: 11. januar 2024 08:02
Til: Justitsministeriet
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435
Vedhæftede filer: Høringsbrev (generel).pdf; Lovforslag (høringsversion).pdf; Høringsliste.pdf

Arbejdsretten har ingen bemærkninger.

f. Tine Vuust

Med venlig hilsen

Jette Rasmussen
Ekspeditionssekretær
Arbejdsretten/Forligsinstitutionen
[Sankt Annæ Plads 5](#) | [1250 København K](#) | [arbejdsretten.dk](#)
T 33 67 38 13 | aretten@arbejdsretten.dk

Når du henvender dig til Arbejdsretten på mail, er vi som domstol forpligtet til at gemme dine personoplysninger. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler din personoplysninger [her](#).

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 10. januar 2024 09:00
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Familiereetshuset
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Telefon: 7256 7000
Skriv til os via borger.dk
www.familiereetshuset.dk

EAN-Nr. 5798000362222

Svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Dato:

11-01-2024

Generel jura

Da de foreslåede lovændringer falder udenfor Familiereetshusets ressort, har Familiereetshuset ingen bemærkninger.

Sagsnr.:

2024-3329

Med venlig hilsen

Sagsbehandler:

Lisbeth Graugaard

Helene Mørkeberg Nielsen
Juridisk chef

Fra: Hanne Aaskov Paroli <HAPA@kl.dk>
Sendt: 11. januar 2024 10:17
Til: £Stats- og Menneskeretskontoret (951s17); Kenneth Schmidt Rasmussen
Cc: Hanne Aaskov Paroli
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Til Justitsministeriet

KL har ingen bemærkninger til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435.

Med venlig hilsen
Hanne Aaskov Paroli

Chefsekretær
Jura & EU

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3495
E HAPA@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

Justitsministeriet,
Departementet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste

15. januar 2024

J.nr. 24-3186

Ligebehandlingsnævnet finder ikke grundlag for at komme med bemærkninger i anledning af høringen.

Ankestyrelsen
Sekretariatet for
Ligebehandlingsnævnet

Med venlig hilsen

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Sidsel Bomholdt Jacobsen
Sekretariatet for Ligebehandlingsnævnet

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk
Sendt: 16. januar 2024 12:10
Til: statsogmenneskeretskonto-ret@jm.dk; Kenneth Schmidt Rasmussen
Emne: Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste - Journal nr. 2023/08435

Justitsministeriet har den 10. januar 2024 sendt ovennævnte udkast til lov i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Stats- og menneskerettighedskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2. februar 2024

J.nr.: 24/00977-2

Sagsbehandler: RSL

Sendt på mail til statsogmenneskeretskoret@jm.dk og
kera@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 10. januar 2024 (sagsnr. 2023-08435) anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

5. februar 2024

Sendt pr. mail til statsogmenneskeretskontoret@jm.dk og
kera@jm.dk

J.nr.: 24/01204-2
Sagsbehandler: Dorte Stilling

Justitsministeriet har ved brev af 10. januar 2024 (sagsnr. 2023-08435) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Fra: Anders Raagaard - Contact
Sendt: 6. februar 2024 16:17
Til: £Stats- og Menneskeretskontoret (951s17); Kenneth Schmidt Rasmussen
Cc: Mikael Sjöberg
Emne: Høringssvar - j.nr. 2023-08435

Til Justitsministeriet – Stats- og menneskeretskontoret

Ved mail af 10. januar 2024 har Justitsministeriet hørt Dommerforeningen over et udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen).

Udkastet har været drøftet i Dommerforeningens bestyrelse.

Spørgsmålet om udvidelse af undersøgelsen er af udpræget retspolitisk karakter, og Dommerforeningen skal af den grund ikke udtale sig nærmere om dette.

Der lægges med udvidelsen af undersøgelsen op til en forlængelse af kommissionens varighed fra 1 år til omkring 2½ år. Dommerforeningen knyttede i forbindelse med det oprindelige lovforslag bemærkninger til den ressourcemæssige betydning for domstolene, og foreningen finder det med udvidelsen relevant at gentage disse:

Dommeres og andre domstolsansattes deltagelse i kommissionsundersøgelser udgør en naturlig og – som de senere år har vist – regelmæssig del af domstolenes samlede virke. Selv om der i sagens natur er tale om midlertidige opgaver, og selv om der typisk også afsættes midler til at dække de involverede dommeres fravær fra deres hovedstillinger, indebærer kommissioner ikke desto mindre et ikke ubetydeligt ressourcetræk såvel for de embeder, som stiller medarbejdere til rådighed, som for domstolene som sådan. Det bemærkes i den forbindelse, at de dommere, der udpeges til undersøgelseskommisioner sædvanligvis er erfarne landsdommere. Det er vigtigt, at der tages højde for dette – både i det konkrete tilfælde og på mere overordnet plan.

Ovennævnte bemærkninger skal ses i lyset af det igangværende arbejde med implementering af domstolenes flerårsaftale.

Der henvises til ministeriets j.nr. 2023-08435.

På vegne af

Mikael Sjöberg
Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Med venlig hilsen

Anders Raagaard
Landsdommer

Vestre Landsret
Asmildklostervej 21
8800 Viborg.
Tlf.: + 45 99 68 80 00
www.VestreLandsret.dk

Fra: Politiklagemyndigheden
Sendt: 7. februar 2024 10:31
Til: £Stats- og Menneskeretskontoret (951s17); Kenneth Schmidt Rasmussen
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Til Justitsministeriet

Politiklagemyndigheden har ikke bemærkninger til ovenfornævnte høring.

Med venlig hilsen
Anne

Anne Skov Anhøj
Specialkonsulent

Frederiks Plads 42, 8. og 9. sal
8000 Aarhus C
Tlf. 41 78 35 00
Direkte tlf. 41 78 35 01

www.politiklagemyndigheden.dk
www.bevismiddeltilsynet.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 10. januar 2024 09:00

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet

Sendt pr. e-mail til:
statsogmenneskeretskantoret@jm.dk og kera@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28

1306 KØBENHAVN K

TLF.: 33 96 97 98

DATO: 7. februar 2024

SAGSNR.: 2024 - 162

ID NR.: 980617

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - Jm. j.nr. 2023-08435

Ved e-mail af 10. januar 2024 har Justitsministeriet anmodet Advokatrådet om bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag om udvidelse af den nedsatte undersøgelseskommissions arbejde. Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Overordnet er det Advokatrådets opfattelse, at lovforslaget er hensigtsmæssigt forstået på den måde, at det forekommer relevant også at undersøge både efterforskningen og retsforfølgningen i de to straffesager mod Lars Findsen og Claus Hjort Frederiksen. Advokatrådet finder det positivt, at der kommer en offentlig afrapportering af sagerne.

Advokatrådet vil dog kraftigt opfordre Justitsministeriet til med lovforslaget at sikre grundlaget for en mere åben undersøgelse med et bredt mandat og mere offentlighed i undersøgelsesprocessen for endegyldigt at afmontere den mistillid, som sagen har skabt i offentligheden.

Advokatrådet bemærker, at det i den forrige FE undersøgelseskommission var statsadvokat Henriette Rosenborg Larsen, der var udpeget som udspørger. Advokatrådet er ikke bekendt med, hvem der er udpeget som udspørger i den nye FE undersøgelseskommission, men det bemærkes for en god ordens skyld, at en ansat i Anklagemyndigheden efter Advokatrådets opfattelse ikke kan sidde i den pågældende undersøgelseskommission, der netop har til opgave bl.a. at undersøge Anklagemyndighedens arbejde, jf. § 2 i loven.

Herudover har Advokatrådet ikke bemærkninger til de specifikke ændringer, men henviser i det hele til rådets høringssvar af 6. marts 2023 om forslag til lov om

Advokatrådet
Generalsekretæren

**ADVOKAT
SAMFUNDET**

nedsættelse af undersøgelseskommissionen til undersøgelse af beslutning om
hjemsendelse af ledende arbejdere i FE.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
generalsekretær

Fra: Celeste Sophia Enroth <CEEN@domstolsstyrelsen.dk>
Sendt: 7. februar 2024 15:17
Til: £Stats- og Menneskeretskontoret (951s17); Kenneth Schmidt Rasmussen
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

Til Justitsministeriet

Justitsministeriet har ved mail af 10. januar 2024 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) – Justitsministeriets jr.nr. 2023-08435.

Domstolsstyrelsen har videresendt denne høring til Højesteret, da de ikke fremgik af den vedlagte høringsliste. Højesteret er ikke er vendt tilbage med bemærkninger. Udkastet giver ikke Domstolsstyrelsen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Celeste Enroth
Fuldmægtig
Tlf. 23 61 94 13
ceen@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsen
Jura og Forretning
Amagerfælledvej 56
2300 København S
Tlf. (hovednr.): 70 10 33 22
www.domstol.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 10. januar 2024 09:00
Til: Jura og Forretning <jur@domstolsstyrelsen.dk>
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) - J.nr. 2023-08435

ADVARSEL! Denne mail kommer fra en ekstern afsender udenfor Danmarks Domstole. Tryk ikke på links og åben ikke vedhæftede filer, hvis du ikke kender afsenderen eller hvis mailen ser mistænkelig ud.

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

Stats- og Menneskeretskontoret
Slotsholmsgade 10

1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Stats- og Menneskeretskontoret

Sendt pr. mail til statsogmenneskeretskontoret@jm.dk
og kera@jm.dk

Sagsnr. 2023-O8435

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen)

Lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i FE og den nu foreslåede udvidelse af undersøgelsen er skåret over samme læst som lov nr. 1938 af 15. december 2020 om undersøgelse af visse forhold vedrørende Forsvarets Efterretningstjeneste. Derfor giver undersøgelsesformen anledning til samme retssikkerhedsmæssige betænkeligheder som Djøf pegede på i høringssvar af henholdsvis 19. oktober 2020 og 6. marts 2023. Disse vedlægges.

Djøf finder, at der i videst muligt omfang bør være åbenhed i forbindelse med undersøgelsen.

Særloven om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelsen af medarbejdere i FE og det nu udsendte udkast til lovforslag om udvidelse af undersøgelsen fastlægger rammerne for en undersøgelse, der skal foregå for lukkede døre og i videst muligt omfang på skriftligt grundlag.

Mundtlighed og offentlighed er bærende principper i retsplejen, og principperne er også gældende for kommissionsundersøgelser jf. lov om undersøgelses- og granskningskommissioner. Fravigelse af disse principper ved en særlov bør derfor ikke gå videre, end hensynet til beskyttelsen af klassificerede oplysninger og statens forhold til fremmede magter tilsiger. Højesterets kendelser af 27. oktober 2023 i sagerne mod Lars Findsen og Claus Hjorth Frederiksen viser, at det vil være muligt at lade dele af undersøgelsen foregå for åbne døre, hvorfor Djøf opfordrer Folketinget til at genoverveje rammerne for undersøgelsen.

Det er naturligvis et skridt - om end et beskedent skridt - i den rigtige retning, at udkast til lovforslag ændrer forudsætningen for, hvornår kommissionen kan anmode en person om at afgive forklaring som vidne fra, at det skal være *"strengt nødvendigt"* til, at det skal være *"af afgørende betydning"* for en tilstrækkelig oplysning af sagen.

07.02.2024

Ref. PDV
pdv@djoef.dk

Djøf
Gothersgade 133
1123 København K
33 95 97 00

djoef@djoef.dk
djoef.dk

For så vidt angår afgrænsningen af undersøgelsen jf. forslag til ny § 3, stk. 2, lægger Djøf til grund, at undersøgelsen vedrørende efterforskningen og retsforfølgningen i straffesagerne også indbefatter en undersøgelse af, om der i strid med gældende ret er videregivet oplysninger om embedsmænds (FE-chefens) rent personlige forhold i forbindelse med briefinger til partiledere m.fl.

Med udvidelsen af kommissoriet for undersøgelsen jf. § 3, stk. 2 følger et udvidet tidsperspektiv. Kommissionen skal ifølge forslaget så vidt muligt afgive beretning senest den 1. april 2026. Da der er tale om to afgrænsede problemstillinger, foreslår Djøf, at kommissionen anmodes om at afgive en delberetning om det oprindelige kommissorium om forløbet vedrørende tjenestefritagelsen af ledende medarbejdere i FE, jf. lovens § 3, stk. 1, og at dette så vidt muligt sker inden 1. oktober 2024 svarende til den frist, der aktuelt er givet kommissionen.

Side 2/2

Med venlig hilsen

Tomas Therkildsen
Adm. dir.

Sara Vergo
Formand for Djøf

Bilag:

Djøfs høringsvar af 19. oktober 2020 og 6. marts 2023

Justitsministeriet

statsogmenneskeretskontoret@jm.dk

København den 7. februar 2024

Høringssvar: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen)

Til brug for den videre lovbehandling fremsendes hermed høringssvar fra Transparency International Danmark. Gennem hele forløbet har vi argumenteret for en ekstern undersøgelse af hele sagskomplekset. Men den relativt afgrænsede udvidelse af kommissoriet, der på baggrund af den politiske aftale lægges op til, stiller vi det generelle spørgsmål om formålet med undersøgelsen står mål med midlerne eller om det i virkeligheden var bedre at aflyse den. Med det udgangspunkt har vi dog nogle konkrete forslag til lovsforlaget som det er sendt i høring.

Centralt i udvidelsen af kommissoriet er, at det skal undersøges om der blev varetaget *usaglige hensyn*. Udefra set er sagen båret af et retshåndhævelsessynspunkt. Dette er i sig selv et sagligt hensyn.

I mange sager står flere isoleret set saglige men indbyrdes modstridende hensyn overfor hinanden i den afvejning der skal foretages. Et sagligt hensyn i denne sag er også hensynet til at beskytte statshemmeligheder. Med offentlig retspleje kan hensynet til fortrolighed og hensynet til retshåndhævelse og gennemsigtighed alt andet lige til at kollidere. Det vil derfor være endog meget sandsynligt at der har været situationer i denne sag, hvor der har været en sådan risikoafvejning. Det er på den baggrund, at det for os at se er for snævert at isolere undersøgelsen til, om der er varetaget usaglige hensyn. Det afgørende må være, hvilke hensyn der har været varetaget og hvordan de er afvejet. Hvad har vægtet højest? Retshåndhævelse eller beskyttelsen af statshemmeligheder.

Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at der netop i justitsministerens påtalekompetence i straffelovens Kapitel 12 er en anerkendelse af, at der også kan være politiske hensyn, der kan begrunde påtaleopgivelse, eksempelvis hensynet til fremmede magter og offentlighed. Det er præcis de bærende hensyn, der ligger bag justitsministerens beslutning om at frafalde tiltalen. Disse hensyn må alt andet lige have været afvejet undervejs i sagsforløbet og vil derfor have været afgørende i en sag, hvor Højesteret når frem til, at et af omdrejningspunkterne i tiltalen er almen kendt.

I forbindelse med overvejelserne om ophævelsen af immuniteten for forhenværende medlem af Folketinget Claus Hjort Frederiksen har det i dagspressen været fremme, at der er blevet delt intime oplysninger om den ene af de tiltalte. I den forbindelse er det relevant at undersøge, hvilke saglige hensyn der ligger bag dette.

Dette undersøgelsestema skal efter vores opfattelse bruges til nogle efterfølgende overvejelser om sådanne orienteringer, der gives uden for de formelle institutioners rammer, strafferetligt er tilstrækkeligt værn i forhold til tavshedspligt eller det skal overvejes at finde en mere formelt reguleret ramme herfor, således de involveredes ret til databeskyttelse og privatliv kan værnes relevant.

I forbindelse med beslutningen om at frafalde tiltalen er det efter vores opfattelse også relevant at undersøge, hvorledes justitsministeren blev rådgivet i forhold til den procesrisiko, der ud fra et anklagerfagligt synspunkt har været af, at Højesteret ikke gav anklagemyndigheden medhold i påstanden om, at sagen idet hele skulle føres for lukkede døre.

Det er efter vores opfattelse vigtigt at få klarlagt, hvem der bærer ansvaret for beslutningen om denne procesrisiko, herunder om det på et tidligere tidspunkt har været overvejet at frafalde tiltalen. Resultatet er af forløbet er, at de mange processkridt har ført til, at der har været stor opmærksomhed om sagen, og at sagens substans – det der fra en start blev betragtet som statshemmeligheder – nu er alment kendt. For en organisation, der arbejder for åbenhed, er det særligt vigtigt, at der også er fortrolighed om de oplysninger som efter deres indhold er fortrolige, og der må ses med særlig alvor på oplysninger der er klassificeret som statshemmeligheder.

I sagskomplekset har der også været rejst sigtelser og varetægtsfængsling af andre end de to der er omfattet af kommissoriet. Vi skal foreslå, at håndteringen af disse sager også kommer til at fremgå af kommissoriet; i det mindste at det konkret begrundes, hvorfor de ikke er omfattet.

Vi skal på den baggrund foreslå, at lovforslaget § 1, nr. 2 affattes således, idet ændringerne er fremhævet med **fed**.

”Stk. 2. Undersøgelseskommissionen har endvidere til opgave at undersøge forløbet vedrørende efterforskningen og retsforfølgningen i straffesagerne mod Lars Johan Findsen og Claus Hjort Frederiksen **samt de øvrige medarbejdere fra FE og PET, der har været under efterforskning, hvor sigtelser efterfølgende blev frafaldet**. Kommissionen skal i den forbindelse undersøge, om der i forbindelse med efterretningstjenesternes og anklagemyndighedens iværksættelse og tilrettelæggelse af efterforskningen blev varetaget usaglige hensyn **samt hvilken afvejning der har været i forhold til andre saglige hensyn herunder risikovurdering i forhold fortsat beskyttelse af statshemmeligheder**. Undersøgelseskommissionen skal endvidere komme med en vurdering af, om der er det **tilstrækkelige værn af tavshedspligt og hensynet til databeskyttelse ved mundtlig orientering af Folketinget i sådanne sager.**”

I den offentlige debat har der været rejst spørgsmål omkring forældelsesreglerne. Vi har fuld tillid til, at undersøgelseskommissionen ex officio tilrettelægger arbejder under hensyn til den problematik. Vi skal dog i forbindelse med dette høringssvar opfordre til, at justitsministeren snarest muligt og senest ved fremlæggelsen af lovkatologet for samlingen 24/25 stiller forslag om udvidelse af forældelsesreglerne i ministeransvarsloven.

Med venlig hilsen

Jesper Olsen
Formand

2/2